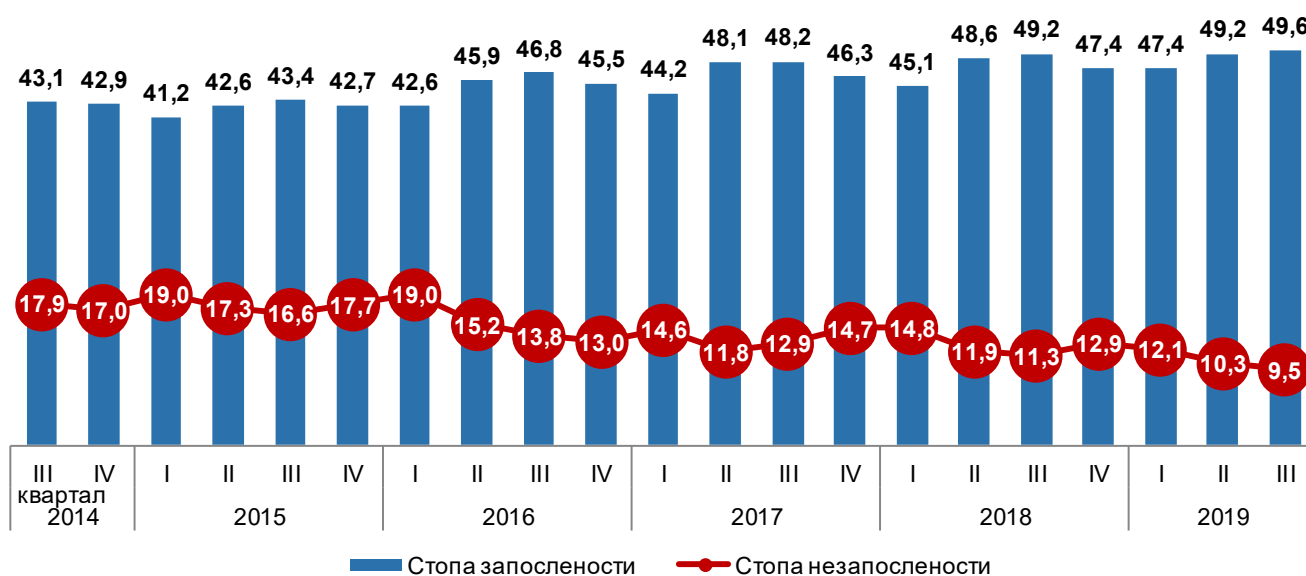

Анкета о радној снази, III квартал 2019.

У трећем кварталу 2019. године број запослених износио је 2 938 700 а број незапослених 308 400. Стопа запослености за дати период износи 49,6% а стопа незапослености 9,5%.

Граф. 1. Стопе запослености/незапослености за популацију узраста 15 и више година, 2014–2019. (%)

Поређење са истим кварталом претходне године

У односу на трећи квартал 2018. године, стопа запослености већа је за 0,4 процентна поена (п. п.), а стопа незапослености мања је за 1,8 п. п.

Међугодишњи раст броја запослених износио је 9 500, док је међугодишњи пад броја незапослених износио 63 400. Смањење незапослености се делимично прелило на раст запослености (за 9 500), али је већим делом последица повећања неактивности (за 23 000) и смањења броја становника узраста 15 и више година (за 31 000) у последњих годину дана.

У оквиру укупне запослености дошло је до смањења неформалне запослености (за 46 700) и повећања формалне запослености (за 56 200), доминантно у секторима делатности Прерађивачка индустрија и Грађевинарство, што је у складу са подацима о регистрованој запослености из евиденције Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Стопа неформалне запослености, која је у трећем кварталу 2019. године износила 18,8%, и стопа дугорочне незапослености, која је у истом периоду била 5,2%, мање су у поређењу са истим периодом претходне године за 1,7 и 1,6 п. п. респективно.

Највећи раст запослености (за 14 900), уз смањење незапослености (за 22 600), забележен је у Региону Јужне и Источне Србије. У Региону Шумадије и Западне Србије дошло је до истовременог смањења запослености (за 10 100) и незапослености (за 21 600), док је у Београдском региону пад незапослености (за 22 100) праћен релативно малим растом запослености (за 3 200). У Региону Војводине није било значајних промена у броју запослених и незапослених.

Код популације младих (15–24) дошло је до смањења обима радне снаге – запослености за 9 800 и незапослености за 1 400 на међугодишњем нивоу, при чему је број неактивних на тржишту рада остао непромењен. Истовремено је дошло до раста запослености (за 23 400) код становништва старијег од 55 година.

Стопа активности младих у трећем кварталу 2019. износила је 30,6% (што је за 1,1 п. п. мање него у истом периоду прошле године), док су стопе запослености и незапослености биле на нивоу од 22,6% и 26,0% респективно.

Тзв. стопа NEET, односно удео младих (15–24) који нити раде нити су у процесу образовања у укупној популацији младих, износила је 16,5%. Код популације узраста 15–29 година стопа NEET била је на нивоу од 19,7%.

Поређење са претходним кварталом

У трећем кварталу 2019. запосленост је повећана за 22 200, а незапосленост је смањена за 25 600 у односу на други квартал 2019. године, што је довело до повећања стопе запослености за 0,4 п. п. и смањења стопе незапослености за 0,8 п. п.

У оквиру укупног раста запослености (за 22 200), формална запосленост је порасла за 34 300, а неформална запосленост смањена је за 12 100. Раст запослености је највећи у старосној групи од 45 до 54 године.

Број запослених је највише повећан у Региону Војводине, за 26 500, где је дошло до смањења незапослености за 12 700. У Београдском региону је дошло до преливања из статуса активних (запослени или незапослени, при чему је запосленост смањена за 20 500 а незапосленост за 2 900) у статус неактивних, што је довело до повећања обима неактивног становништва за 23 700.

Посматрано по секторима делатности, најизраженији раст запослености забележен је у сектору делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство, што је и очекивано ако се има у виду да су у том периоду у јеку сезонски пољопривредни послови.

Код младих (15–24) дошло је до повећања обима радне снаге – раст запослености за 4 200 и незапослености за 5 900, и смањења обима неактивног становништва (за 12 800). Услед таквог тренда, стопа запослености младих порасла је за 0,7 п. п. а стопа незапослености за 1,6 п. п.

Процент младих лица старости између 18 и 24 године који су у најбољем случају завршили основну школу и нису наставили даље школовање (у последње четири седмице нису били на школовању или обуци) повећан је у односу на претходни период и износи 6,2%.

Основни индикатори, III квартал 2019. године

Стопа активности становништва старог 15 и више година у III кварталу 2019. године износила је 54,8%, при чему је стопа активности мушкараца 63,3% а жена 47,0%. У Региону Шумадије и Западне Србије забележена је највећа стопа активности у овом периоду (56,7%), а непосредно га прати Београдски регион, у којем ова стопа бележи вредност од 55,2%. У Региону Војводине и Региону Јужне и Источне Србије забележене су најниже стопе активности, и то 53,7% и 53,4% респективно.

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износила је 49,6%, и то мушког становништва 57,9% а женског 41,9%. Београдски регион бележи највећу стопу запослености (51,0%), а иза њега следе Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Војводине (50,7% и 49,4% респективно), док Регион Јужне и Источне Србије бележи најмању вредност (47,0%).

Стопа неформалне запослености у наведеном кварталу износила је 18,8% на нивоу свих делатности. Стопа неформалне запослености у делатности пољопривреде¹ износила је 58,3%, док је у делатностима ван пољопривреде ова стопа имала вредност од 8,5%.

¹ Делатност пољопривреде обухвата цео сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство, као и део сектора Делатност домаћинства као послодавца који се односи на послове у пољопривреди.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износила је 9,5%, и то 8,5% за мушкарце и 10,8% за жене. Гледано на нивоу региона, ова стопа имала је најмању вредност у Београдском региону (7,6%), а затим следе Регион Војводине (8,2%) и Регион Шумадије и Западне Србије (10,6%). У Региону Јужне и Источне Србије и даље се бележи најлошија ситуација на тржишту рада, што показује највећа стопа незапослености, од 12,0%.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, III квартал 2019.

	III квартал 2019	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5920,3	-7,3	-0,1	-31,0	-0,5
Активно становништво	3247,1	-3,4	-0,1	-54,0	-1,6
Запослени	2938,7	22,2	0,8	9,5	0,3
Формално запослени	2386,6	34,3	1,5	56,2	2,4
Неформално запослени	552,1	-12,1	-2,1	-46,7	-7,8
Незапослени	308,4	-25,6	-7,7	-63,4	-17,1
Неактивно становништво	2673,2	-4,0	-0,1	23,0	0,9
	%	(п. п.)			
Стопа активности	54,8		0,0		-0,6
Стопа запослености	49,6		0,4		0,4
Стопа неформалне запослености	18,8		-0,6		-1,7
Стопа незапослености	9,5		-0,8		-1,8
Стопа неактивности	45,2		0,0		0,6

Анкета је у трећем кварталу 2019. године спроведена на узорку од 15 849 домаћинстава, од чега је анкетирано 11 501 домаћинство, односно 26 538 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за III квартал 2019. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2019/Xls/G20191317.xlsx>.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада, којим се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година.

Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору.

Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама неактивног становништва – образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључи на тржиште рада.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица стара 15 и више година.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натура), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка), сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа NEET подразумева учешће лица старости 15–24 године која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Неактивно становништво чине сва лица старе 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на: www.stat.gov.rs.

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).